

๗ ธันวาคม ๒๕๖๘ วันคล้ายวันประสูติ
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

ทรงพระเจริญ

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
ผู้บริหารและพนักงานสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

'จอ' โครงสร้างพื้นฐาน สังคมวัยเกษียณ

เราคุ้นกับวาทกรรม “เด็กติดจอ” จนเพเลอมองข้ามอีกครึ่งหนึ่งของสังคม ผู้สูงวัยที่วันนี้ใช้หน้าจอน้อยกว่าเด็ก ทีวี สตรีมมิ่ง มือถือ แท็บเล็ต หลายบ้านเปิดพร้อมกันทั้งวัน เพื่อคุยกับลูกหลาน เช็กไลน์กลุ่มเพื่อน ดูข่าวสังคมของ นิตหมอบออนไลน์

ความจริงคือ “จอ” กลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมสำหรับวัยเกษียณแล้ว และโจทย์สาธารณะไม่ใช่ “เลิกจอ” แต่คือ “ออกแบบจอ” ให้ปลอดภัย ใช้ง่าย และเพิ่มคุณภาพชีวิตโดยไม่โยนภาระให้ครัวเรือนลำพัง

ตอนผมเป็นนายกรัฐมนตรี ผมย้ำเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในวาระสาธารณะ-ทั้งวันผู้สูงอายุและวันครอบครัว ว่ารัฐบาลต้องยื่นข้างครอบครัวไทย ให้ผู้สูงวัยมีชีวิตที่ดีและปลอดภัย ไม่ใช่แค่คำอวยพรครั้งคราว แต่ต้องลงมือกับโครงสร้างบริการจริง วันนี้เราต้องใส่มิติดิจิทัลเข้าไป เพราะ “หน้าจอ” ไม่ได้เป็นเพียงช่องทางบันเทิง แต่เป็น “พื้นที่ชีวิต” ที่เกี่ยวกับสิทธิ การเงิน และความปลอดภัย

ด้านมืดของ “จอ” เราเห็นกันชัด ชาวผู้สูงอายุถูกแก๊งคอลเซ็นเตอร์ หลอกเสียหลักแสนหลักล้านเกิดขึ้น และล่าสุดคือเคส “พยูมบุค”

คุยกับ
เศรษฐา

เล่าว่าคุณพ่อเกือบสูญเสียเงินก้อนใหญ่จากการลงทุนหลายชั้น-ไม่ใช่แค่ “เฟลออกดิงก์” แต่มีการเร่งให้โอน อ่างหน่วยงานทางการ และพยายามให้ “ยืมเพิ่ม” โชคดีที่เอะใจทันบางส่วน กรณีแบบนี้ตอกย้ำว่า “โลกบนจอของผู้สูงวัย” คือแนวรบของความปลอดภัยการเงินและสิทธิในทรัพย์สินที่รัฐต้องลงไปยืนจริง ๆ ไม่ใช่ปล่อยให้ครอบครัวแบกเอง

ขณะเดียวกัน จอก็มีด้านสว่างที่ควรเก็บรักษา

วิดีโอคอลทำให้ญาติตายยังรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวทุกวัน ไลน์กลุ่มเพื่อนช่วยพึ่งพิง และชวนทำกิจกรรมสุขภาพ การจองคิวแพทย์-ติดตามสิทธิรักษาพยาบาลผ่านออนไลน์ลดต้นทุนเวลา การเรียนรู้สั้น ๆ ช่วยกระตุ้นสมองและสร้างความภูมิใจเล็ก ๆ ในแต่ละวัน ประโยคสำคัญคือ “ข้อดีเหล่านี้จะเกิดขึ้นจริง เมื่อระบบปลอดภัยและใช้งานง่าย” ถ้าภาษาเตือนภัยซับซ้อนเกินไป ตัวหนังสือเล็ก ลิงก์ปลอมหน้าตาคล้ายทางการ หรือขั้นตอนยืนยันตัวตนยุ่งยาก-คุณภาพชีวิตก็กลับหัวในพริบตา

ที่ผ่านมาเราเริ่มยกระดับการคุ้มครองอาชญากรรมออนไลน์ จัดระบบร้องเรียน-ระงับ-อายัดเงินแบบวันสตอปผ่าน 1441 ประสานตำรวจ-ธนาคาร เพื่อ “หยุดเลือด” ในไม่กี่ปีก่อน และธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารพาณิชย์ก็ช่วยเรื่องเพดานโอนและการยืนยันตัวตนสำหรับกลุ่มเสี่ยง ทิศทางนี้ถูกต้อง แต่ต้อง “ทำให้ถึง” โดยยึดหลักว่า ความปลอดภัยควรเป็นดีโพลด์ของระบบ ไม่ใช่เช็kb็อกซ์ที่ผู้สูงวัยต้องไปค้นหาเอง

จากนี้ หากอยากให้ “จอ” เป็นเครื่องมือคุณภาพชีวิต ไม่ใช่ดาบสองคม ผมขอเน้น 2 งานสำคัญที่ต้องทำให้จบเป็นระบบ และเติม “เลเยอร์สังคม” เพื่อให้ครบทั้งโครงสร้างและกิจวัตรจริง

1) หลักสูตรถาวร “สูงวัยดิจิทัลอุ่นใจ” ต้องมีการเรียนจาก “สถานการณ์จำลอง” ที่คนสูงวัยเจอทุกวัน เช่น ลิงก์ปลอมแฉงพัสดุ เพจข่าวปลอมหน้าตาคล้ายทางการ โดยรูปแบบการสอนต้องกระชับ ทำซ้ำได้ ส่งผ่านสถานที่ เช่น ศูนย์ผู้สูงอายุ อบต./เทศบาล โรงพยาบาล สถานีตำรวจ วัด ชมรมผู้สูงวัย ให้ พม.-ดีอีเอส-สธ./สปสช.-อปท.-ธนาคาร ร่วมทำชุดบทเรียนกลางรายไตรมาส มีแบบฝึกมาตรฐานประเทศ เช่น สอนตั้งค่ามือถือให้ปลอดภัย ตั้งลิ้มิตโอน วิวีอายัดเงินผ่าน

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,650

Section: การตลาด/สังคม

วันที่: จันทร์ 8 - พุธ 10 ธันวาคม 2568

ปีที่: 48

ฉบับที่: 5834

หน้า: 14(ล่าง)

Col.Inch: 65.59

Ad Value: 108,223.50

PRValue (x3): 324,670.50

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: คู่กับเศรษฐกิจ: 'จอ' โครงสร้างพื้นฐาน สังคมวัยเกษียณ

1441 วิธีแยกข่าวปลอม-ข่าวจริง
สำคัญสุดคือต้องวัดผล “เชิง
พฤติกรรม” ได้ เช่น สัดส่วนผู้ตั้งลิมิต
โอนเพิ่มขึ้น อัตราคลิกลิงก์เสียงลดลง
เวลาแจ้ง 1441/ธนาคารสั่งลง และ
“ยอดเงินที่อายัดคืนได้” เพิ่มขึ้น ทำเป็น
KPI ระดับจังหวัด-อำเภอ-ท้องถิ่น และ
ตั้งบขประจำ ไม่ใช่แคมเปญฤดูกาล
นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมข้ามรุ่น
ให้ลูกหลานเป็น “ครูดิจิทัล” เดือนละ
ครั้งในชุมชน มีการบ้านง่าย ๆ ให้ลอง
ทำกันดู แบบนี้ได้ทั้งความปลอดภัยและ
ความลุ่มพุ่มในครอบครัว

2) “ดีฟอลต์ปลอดภัย” สำหรับธุรกรรม
ออนไลน์ผู้สูงอายุต้องแก้ที่ค่าเริ่มต้นของ
ระบบ รัฐควรจับมือ ธปท.-กสทช.-ผู้ให้
บริการการเงิน กำหนดมาตรฐานค่าเริ่ม
ต้นที่ใช้เหมือนกันหมด เช่น

- o เพดานโอนเริ่มต้นต่ำ สำหรับกลุ่ม
เปราะบาง พร้อมช่องทางยกเพดานที่
เข้าถึงง่าย

- o ดีเลย์เพื่อความปลอดภัย เมื่อ
โอนไปบัญชีใหม่/อุปกรณ์ใหม่ ให้มีช่วง
หน่วงสั้น ๆ เพื่อให้ 1441 ขอรองรับได้ทัน
ตั้ง KPI “ยอดเงินคืนประชาชน”
เป็นตัวตั้ง

- o ป้ายเตือนมาตรฐานเดียวกันทั้ง
ประเทศ ก่อนโอนครั้งแรกไปบัญชีไม่
คุ้น ต้องมีข้อความเตือนอ่านง่าย พร้อม
ปุ่มโทร.1441 ในแอปทันที

- o เชื่อม 1441-ธนาคาร-ตำรวจแบบ

End-to-End โทร.ครั้งเดียว เดินเรื่อง
อายัด-แจ้งความ-เก็บหลักฐานให้จบ
ในที่เดียว

ยกระดับมาตรฐาน UX ผู้สูงวัย
ให้เป็นเกณฑ์อุตสาหกรรม-ตัวอักษร
ใหญ่ปรับง่าย ปุ่ม “สแกนลิงก์เสียง”
หน้าแรก และบล็อกเบอร์/โดเมนเสียง
แบบอัตโนมัติ (ยกเลิกได้ถ้าต้องการ)
ทั้งหมดนี้ไม่ใช่โครงการแฟชั่น แต่
คือ “งานออกแบบสังคมดิจิทัล” ให้
ผู้สูงวัยมีประสบการณ์ใช้งานที่ปลอดภัย
และมีความหมาย ไปด้วยกันกับ
แนวทางที่มีย้ำมาตลอด

ยกขีดความสามารถครัวเรือน สร้าง
ระบบคุ้มครองประชาชน และใช้ดิจิทัล
เพื่อให้คนส่วนใหญ่ “มีอำนาจมากขึ้น”
ไม่ใช่ “เสี่ยงมากขึ้น”

ท้ายที่สุดผมไม่เชื่อว่าเราควร “เลิก
จอ” ผมเชื่อว่าเราควร “ออกแบบ
จอ” ให้เป็นพื้นที่ที่ผู้สูงวัยได้คุยกับ
หลาน เข้าวิดีโอออนไลน์ ฟังดนตรี ดู
หนัง อ่านหนังสือ ร่วมวงเพื่อน และ
ทำธุรกรรมอย่างอุ่นใจ โดยมีรัฐยืน
อยู่ข้างหลัง ไม่ใช่ยืนบนโพเดียมสั่ง
สอน ถ้าเราทำสองเรื่องนี้ให้จริง แล้ว
เดิมก็จิวัดข้ามรุ่นเข้าไป ความกลัว
เรื่อง “ติดจอ” จะค่อย ๆ แปรเป็น
“คุณภาพชีวิตบนจอ” ที่จับต้องได้
สำหรับทุกบ้าน